Programación docente de GUITARRA IV – Curso 2024/2025
CONSERVATORIO SUPERIOR DE MÚSICA DE A CORUÑA

TÍTULO SUPERIOR DE MÚSICA (ENSINANZAS REGULADAS POLO D 163/2015)

1. IDENTIFICACIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN										
DISCIPLINA: GUITARRA IV										
ESPECIALIDADE:	Interpretación								ITINERARIOS:	Guitarra
CARÁCTER:	Materias obrigatorias específicas								TIPO DE CLASE:	INDIVIDUAL
DEPARTAMENTO:	Guitarra								XEFE DE DPTO.:	Francisco Javier Eiras Tojo
CURSOS	1º curso		2º curso		3º curso		4º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA:	Francisco Javier Eiras Tojo
CUADRIMESTRES	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase semanais:	1,5
ECTS/CUAD.				9					Observacións:	
DOCENTES:	NOME E APELIDOS								EMAIL/TEL/WEB	TITORÍA
	Francisco Javier Eiras Tojo								fran.eiras@edu.xunta.gal	Xoves, de 12:30 a 13:30
	Ángel Saavedra Arozamena								angelsaavedraarozamena@gmail.com	Luns de 20:30 a 21:30

2. DESCRITOR E COMPETENCIAS		
DESCRITOR:	Aprendizaxe e interpretación dun repertorio principal solista e para guitarra e orquestra. Criterios interpretativos aplicables a este repertorio. Perfeccionamento das capacidades técnicas, musicais e artísticas. O xesto escénico, técnicas de concentración e de relaxación. Desenvolvemento dun estilo propio e da madurez creativa.	
COÑECEMENTOS PREVIOS:	Os esixidos na proba de acceso	
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS (OPCIONAL)		
COMPETENCIAS TRANSVERSAIS:	T1, T12, T13	
COMPETENCIAS XERAIS:	X5, X6, X7, X8, X11, X21, X24, X25	
COMPETENCIAS ESPECÍFICAS:	EI1, EI2, EI4, EI5, EI6, EI10	
Ver a lista e descrición de competencias no Decreto 163/2015 anexo II		
Adquirir un repertorio con obras representativas da música para guitarra de todas as épocas e estilos.		T1, T13, X6, X11, EI1

3. **OBXECTIVOS**	
DESCRICIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
Posuír a técnica suficiente como para abordar o repertorio con seguridade e interese artístico.	T1, T13, X6, X21, X24, X25, EI1, EI4, EI5
Tomar conciencia da influencia de todo o corpo no acto da interpretación.	T13, X6, X25, E4
Analizar as dificultades técnicas de cada obra e buscar as solucións das mesmas con autonomía.	T1, X6, X8, X11, X24, X25, EI2
Coñecer e aplicar os elementos construtivos do fraseo: dinámica, movemento, ritmo, vibrato e articulación.	T13, X11, X24, EI1, EI2, EI4, EI5.
Coñecer as características estilísticas específicas de cada obra e aplicalas á súa interpretación.	T1, X11, X21, EI1, EI2, EI4, EI6
Analizar as posibilidades expresivas das obras que se interpretan.	T1, X11, X21, EI1, EI2, EI4, EI6
Participar activamente nas actividades propostas polo departamento.	T12, T13, X6, X7, X11, X21, EI1, EI5, EI10

4. CONTIDOS		
TEMAS	DESCRITOR DE SUBTEMAS	SESIÓNS
1.- Técnica	Relación do corpo co instrumento: 1.1.1. Posición e actitude co instrumento 1.1.2. Localización e corrección de tensións 1.1.3. Técnicas de relaxación A man esquerda: 1.2.1. Posición xeneral: ombro-cóbado-pulso-dedos 1.2.2. Adquisición de unha progresiva coordinación coa man dereita 1.2.3. Escalas 1.2.4. Ligados 1.2.5. Desprazamentos 1.2.6. Vibrato A man dereita: 1.3.1. Posición xeneral: ombro-cóbado-pulso-dedos 1.3.2. Traballo consciente da calidade do son 1.3.3. Escalas 1.3.4. Arpexios 1.3.5. Rasgueos	3
2.- Interpretación do repertorio	Interpretación de dous obras de diferentes estilos: 2.1.1. Renacemento 2.1.2. Barroco 2.1.3. Clásico-Romántico 2.1.4. Século XX Interpretación de dous estudios: 2.2.1. H. Villa-Lobos 2.2.2. F. Sor 2.2.3. Coñecemento das diferentes características estilísticas das obras do repertorio e aplicalas consecuentemente. Aplicación ao repertorio dos elementos construtivos do fraseo: 2.4.1. Dinámica	10

	2.4.2. Agóxica 2.4.3. Articulación 2.4.4. Vibrato	
3.- Desenvolvemento artístico	3.1. Práctica da audición activa. 3.2. A concentración e o control escénico. 3.3. Desenvolvemento do traballo crítico e autónomo.	3
	TOTAL SESIÓNS	16

5. PLANIFICACIÓN DOCENTE E METODOLOXÍA			
TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Actividades introdutorias: Realizar unha sesión individual nas que programará o traballo que se levará a cabo o longo do cuatrimestre, facéndose unha avaliación da situación inicial para facilitar o traballo personalizado.	1,5	0	1,5
Clase individual: Sesións de clase individual dunha duración de 1,5 horas nas que se desenvolverán os contidos do cuatrimestre.	21	0	21
Práctica individual: Traballo individual e persoal do alumno que utilizará para a preparación das clases individuais e nas que aplicará os coñecementos adquiridos nestas.	0	233,5	233,5
Pescuda de información: O alumnado fará pescudas relacionadas co repertorio que interpreta no cuatrimestre, investigando os textos musicais e as circunstancias socio-históricas do mesmo.	0	2	2
Audición do departamento: Participación, como intérprete, na audición programada polo departamento na que se deberá interpretar unha ou mais obras traballadas no cuatrimestre cunha duración de 30 minutos aprox.	0	0,5	0,5
Proba de aula: Se realizará na ultima sesión do cuatrimestre e consistirá na interpretación de todo o repertorio estudado.	1,5		1,5
Actividades complementarias: Participación nas actividades organizadas polo departamento, como cursos, conferencias, concertos ou calquera actividade programada.	10		10
TOTAL HORAS:	34	236	270h 9 ECTS

6. **AVALIACIÓN**			
FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
6.1. CONVOCATORIA ORDINARIA			
6.1.1 AVALIACIÓN ORDINARIA (CON AVALIACIÓN CONTINUA)			
Asistencia a clase	Avaliarase a capacidade do alumno para o aprendizaxe, comprobando cada sesión a evolución dos obxectivos.	T1, X8, EI1, EI6	5%
Avaliación continua	1.- Control técnico do instrumento 2.- Control do son 3.- Comprobarase da autonomía e madurez na capacidade de control técnico para tocar o instrumento. 4.- Dominio instrumental	T1, T12 T13 X6, X7, X8, X11, X21 X24, X25 EI1, EI2,EI4, EI5,	50%

	5.- Coherencia interpretativa estilística Indicadores para a avaliación: • dificultade do repertorio • dixitación • fidelidade interpretativa e literal da partitura • control expositivo do ritmo, tempo, dinámica, agóxica, articulación, ornamentación, desenvolvemento do contrapunto, control de voces, equilibrio de acordes. 6.- Desenrolo de técnica do mecanismo: • escalas • arpexios • capos • trémolo • adornos, etc.	EI6, EI10	
Proba de aula	O alumno deberá interpretar tódalas pezas de música traballadas ao longo de todas as sesións, tanto obras como estudios.	T1, T13, X6, X21, X24, E1, E4, E5	30%
Actividades propostas	O alumno participará activamente nas sesións de actividades propostas polo departamento e, ao menos, deberá interpretar en audición pública o repertorio a traballar. As audicións poderán ser dentro do recinto de CMUS ou en salas externas.	T13, X6, X11, X21, EI1, EI5, EI10	15%
6.1.2. AVALIACIÓN ORDINARIA (ADIANTO DE CONVOCATORIA-EXAME DECEMBRO)			
Proba práctica	Superación de tódolos obxectivos propostos para o cuadrimestre: o alumno deberá interpretar tódalas pezas de música traballadas ao largo das 16 sesións, tanto obras como estudios	T1, T12, T13, X6, X7, X8, X11, X21, X24, X25, EI1, EI2,EI4, EI5, EI6, EI10	50%
Avaliación xeral	Asimilación de tódolos contidos do cuadrimestre, expostos no punto 4. Contidos desta programación.	T1, T12, T13, X6, X7, X8, X11, X21, X24, X25, EI1, EI2,EI4, EI5, EI6, EI10	50%
6.1.3. AVALIACIÓN ALTERNATIVA (PERDA AVALIACIÓN CONTINUA): mais de 3 faltas			
Proba práctica	Deberá interpretar tódalas pezas de música establecidas no seu programa do trimestre, tanto obras como estudios. O alumnado deberá superar tódolos obxectivos da disciplina demostrando o seu dominio de tódolos contidos da materia.	T1, T12, T13, X6, X7, X8, X11, X21, X24, X25, EI1, EI2,EI4, EI5, EI6, EI10	100%
6.2. CONVOCATORIA EXTRAORDINARIA			
Proba práctica	Deberá interpretar tódalas pezas de música establecidas no seu programa do trimestre, tanto obras como estudios. O alumnado deberá superar tódolos obxectivos da disciplina demostrando o seu dominio de tódolos contidos da materia.	T1, T12, T13, X6, X7, X8, X11, X21, X24, X25, EI1, EI2,EI4, EI5, EI6, EI10	100%

Observacións: **Protocolo para a obtención da calificación de "matrícula de honra"**

O alumnado interesado en obter a matrícula de honra deberá cumprir os requisitos específicos para poder optar a esta. A proba consiste nunha audición pública a realizar con posteriormente a audición do departamento, e na cal interpretarán un programa que constará de dúas obras ou tempos de obra, sendo unha delas unha obra obrigada para cada cuadrimestre (consultar a correspondente listaxe) mais a obra de libre elección, procurando que entre as dúas pezas o tempo non exceda dos 15 minutos. Tras as audicións o departamento decidirá o outorgamento das matrículas ou non, se é o caso.

Obra obrigada Guitarra IV	Fandanguillo Op. 36, Joaquín Turina

7. ALUMNADO CON NECESIDADES EDUCATIVAS ESPECIAIS	
DESCRICIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
Deberanse cumplir as disposicións vixentes no marco do establecido no Real decreto lexislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social. Asimesmo terase en conta a ORDE do 8 de setembro de 2021 pola que se desenvolve o Decreto 229/2011, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia en que se imparten as ensinanzas establecidas na Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación.	Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.

8. BIBLIOGRAFÍA, MATERIAIS E DOCUMENTOS

- ✓ R. IZNAOLA: “Kitarlogus”
- ✓ A. CARLEVARO: “Serie didáctica para guitarra”
- ✓ E. PUJOL: “Escuela razonada de la guitarra”
- ✓ S. TENNANT: “Pumping nylon”
- ✓ M. DELL´ARA & L. GASSER: “Manuale di storia della chitarra”
- ✓ T. HECK: “Mauro Giuliani”

8.1. Obras

Como mínimo, deberá seleccionar 1 obra do renacemento, 1 obra do barroco, 1 obra clásico-romántica, 1 obra do Século XX e 2 estudos.

Renacemento	Interpretación dunha obra dos Vihuelistas entre os seguintes: ✓ **Da Milano, F.**: “Fantasía nº 11”, “Rocercare nº 50”. ✓ **Dowland, John**.”Fantasía nº 7”.
Barroco	Interpretación dunha obra entre as seguintes: ✓ **S.L. Weiss**: “Suites para laúd”, “La infiel”. ✓ **J.S. Bach**: transcripción suites 1007 a 1012, BWV 998 (entera)
Clásico-Romántico	Interpretación dunha obra entre as seguintes: ✓ **Fernando Sor**: “Sonata Op. 15b”, “Morceau de Concert Op. 54” ✓ **Mauro Giuliani**: “Variaciones sobre un tema de Haendel, Op. 107”
Século XX	Interpretación dunha obra entre as seguintes: ✓ **Abreu, S.** “Samba Tico-Tico”. ✓ **Barrios, Agustín**. “La catedral” (os tres momementos), “Choro da Saudade”, “Mazurka Apassionada”. ✓ **Albéniz, I.** “Asturias”, “Cuba”, “Córdoba” (ao menos 2). ✓ **Llobet.** “Dies cancioens populares” (al menos 3) ✓ **Moreno Torroba, F.** “Sonatina”. ✓ **Ruiz Pipó, A.** “Canción y Danza nº1” ✓ **Sainz de la Maza, R.** Tres pieazas españolas (ao menos 2) ✓ **Turina, J**. “Homenaje a Tárrega: Garrotín y Soleares”, Fandanguillo Op. 36.

8.2. Estudios
Interpretación de dous estudos para guitarra dos seguintes: ✓ **Heitor Villa-Lobos**, “Doce estudios”: Estudio nº 3, Estudio nº 4, Estudio nº 9. ✓ **A. Barrios**: “Estudio de concierto nº 1”, “Estudio de concierto nº 2”.

9. OBSERVACIÓNS
Debido ao carácter progresivo da disciplina, e tendo en conta as individualidades do alumnado tanto físicas, técnicas como musicais, o repertorio a traballar será individualizado. Non haberá diferencia entre as sesións debido a ese carácter progresivo, tentando desenvolver os contidos en todas as sesións.